

7. Chemická rovnováha – zadání

K nastudování: Peter Atkins, Fyzikální chemie, kapitola 6; soubory integraly.jpg + derivace.jpg

Konstanty: molární plynová konstanta $R = 8,314472 \text{ J mol}^{-1} \text{ K}^{-1}$

Příklady:

1. Při 2027 °C je rovnovážná konstanta reakce $\text{N}_2(\text{g}) + \text{O}_2(\text{g}) \rightleftharpoons 2 \text{NO}(\text{g})$ rovna $1,69 \cdot 10^{-3}$. Vypočítejte molární zlomek oxidu dusnatého v rovnováze, jestliže při této teplotě a celkovém tlaku 100 kPa smícháme 5 g dusíku ($M(\text{N}_2) = 28,02 \text{ g mol}^{-1}$) a 2 g kyslíku ($M(\text{O}_2) = 32,00 \text{ g mol}^{-1}$). ($1,76 \cdot 10^{-2}$)
2. Při teplotě 230 °C je standardní reakční Gibbsova energie izomerizace borneolu na izoborneol $9,40 \text{ kJ mol}^{-1}$. Vypočítejte reakční Gibbsovu energii v reakční směsi obsahující $0,15 \text{ mol}$ borneolu a $0,30 \text{ mol}$ izoborneol při celkovém tlaku 80 kPa . ($12,3 \text{ kJ mol}^{-1}$)
3. Reaktanty i produkty v reakci $2 \text{A} + \text{B} \rightleftharpoons 3 \text{C} + 2 \text{D}$ jsou plyny. Jestliže při teplotě 25 °C a celkovém tlaku 100 kPa smícháme 1 mol A, 2 mol B a 1 mol D, bude rovnovážná směs obsahovat $0,90 \text{ mol}$ C. Vypočítejte
  - (i) molární zlomky všech látek v rovnováze. (A: $0,087$; B: $0,370$; C: $0,196$; D: $0,348$)
  - (ii) rovnovážnou konstantu. ($0,324$)
  - (iii) standardní reakční Gibbsovu energii. ($2,792 \text{ kJ mol}^{-1}$)
4. Nakreslete závislost Gibbsovy energie izomerizace na rozsahu reakce s číselným vyznačením standardní reakční Gibbsovy energie při 25 °C a správně umístěným minimem křivky, jestliže rovnovážná konstanta má hodnotu a) 10 , b) 3 , c) 1 .
5. Standardní Gibbsova energie reakce $\text{H}_2\text{O}(\text{g}) \rightleftharpoons \text{H}_2(\text{g}) + \frac{1}{2} \text{O}_2(\text{g})$ při 1727 °C je $135,2 \text{ kJ mol}^{-1}$. Vypočítejte molární zlomek kyslíku při této teplotě a tlaku 200 kPa . ($0,00221$)
6. Při teplotě 25 °C a celkovém tlaku 100 kPa se v rovnováze rozloží $20,1 \%$ dimeru oxidu dusičitého. Rovnice rozkladu dimeru oxidu dusičitého je $\text{N}_2\text{O}_4(\text{g}) \rightleftharpoons 2 \text{NO}_2(\text{g})$. Vypočítejte
  - (i) reakční Gibbsovu energii. (0)
  - (ii) rovnovážnou konstantu. ($0,16841$)
  - (iii) standardní reakční Gibbsovu energii. ($4,41 \text{ kJ mol}^{-1}$)
7. Při teplotě 25 °C a celkovém tlaku 100 kPa se v rovnováze rozloží $18,46 \%$ dimeru oxidu dusičitého. Rovnice rozkladu dimeru oxidu dusičitého je $\text{N}_2\text{O}_4(\text{g}) \rightleftharpoons 2 \text{NO}_2(\text{g})$. Vypočítejte
  - (i) rovnovážnou konstantu při 25 °C . ($0,1411$)
  - (ii) standardní reakční Gibbsovu energii při 25 °C . ($4,854 \text{ kJ mol}^{-1}$)
  - (iii) rovnovážnou konstantu při teplotě 100 °C , jestliže je v celém teplotním rozsahu reakční entalpie rovna $57,2 \text{ kJ mol}^{-1}$. ($14,579$)